

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novice predbrojbu, oglašava se naputnicom ili položajom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Thu list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pištu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849. Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari». Narodna poslovica.

Odgovorni urednik Jerko J. Mahulja.

Izdaje i tiska Leginja i dr. u Puli ulica Glula 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju n e p o d p i s a n i n e t i s k a j u , a n e f r a n k i r a n i n e p r i m a j u .

Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, } nagodimo
5 K za seljake } ili K 5—, odnosno K 2-50 na pol godine.

Izvan carovine više poštarina. Plaća i utužuje se u Pul.

Pojedini broj stoji 10 h, za ostali 20 h, kolji u Puli toll izvan lista.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Leginja i dr. Via Glula br. 1, kamo neka se naslovljuju svaplatna i predplata

Glavna skupština Družbe sv. Cirila i Metoda.

Tajnikovo izvješće.

Donasamo ovdje u cjelini krasno pjesničko izvješće, koje je poteklo iz zlatnoga pera našega Cara Einina.

Slavna skupštino!

Mi još neprestano živimo u svjetlu veličanstvenih slavenskih dana. Kosovsko osvećeniko sunce ugrijalo nam je krv, razigralo srca, pa ma što radili, govorili ili mislili — sve to vršimo pod neodoljivim dojmom ovih vanredno sudbonosnih događaja.

Pod tim dojmom sastavljen je i ovaj izvještaj. U njemu bi morala biti u krupnim potezima ocrtana prošlogodišnja djelatnost naše Družbe, ali ma i koliko zasjecala ta djelatnost u naš narodni život u Istri, ona je gledana s visine nedavnih orijaških, upravo katastrofalnih događaja, potisnuta daleko u pozadinu.

A ima i drugih razloga, s kojih će se ovaj moj prikaz pričiniti još suboparniji. Bujica izliva, te nas duže, odviše je jaka, a mi moramo, da pazimo ne samo, da ne provali izvjesne nasipe, već da ne propuati ni najsitnije kapljice, u kojoj bi se odrazila ma kakva iskrica divnog balkanskog plamena i zasjala u čarobnoj džini naših slajnih triju boja.

A ipak imade u tom veelebnom ratu i le koliko pouke. Ima je i za velike i za male narode. I za nas, istarske Hrvate, za našu narodnu borbu, pa ako hoćete i za ovu našu školsku Družbu.

Daleko je od mene svaka misao, da bilo u čemu poredim našu borbu s podvigama junackih narodnih uataša u staroj Srbiji i Makedoniji! Ja hoću da spomenem samo jedno. Vama je, gospodo, poznato, kako

su slavenski narodi u onim krajevima kroz punih pet stoljeća čamili u najdivljem robstvu i kako su Turci činili sve moguće, da ih do korijena istrijebe. Kako se je dakle desilo, da su poslie toliko godina osloboditelji, Srbi i Bugari, inili u onim tužnim krajevima braću, koja ih je ne samo zanosno i oduseljeno dočekala, već i sa svjesnim usklikom pozdravila sjedinjenje s njima?

Uzroko tomu treba tražiti u prvom redu u onoj, Slavenima prizodjenoj otpornoj snazi, koja lako ne popušta tudjincu — a u drugu ruku u neprestanoj kulturnoj propagandi, u mnogogodišnjem zlvom nastojanju, da se uboga raja osvlesti, pridigne i prosvijolli.

Ne znam pak, da li je kulturna povijest vascjeljoga svijeta zabilježila mučniju propagatorsku rabotu od one u bivšoj evropskoj Turkoj. Ta se je rabota vršila sred nezreclivo težkih prilika. Trebalo je mnogo strpljivosti, lukavosti i diplomatske preprečnosti, dok bi otomanska vlada dopustila Srbima ili Bugarima, da u kojem mjestu stare Srbije ili Makedonije otvore koju srpsku ili bugarsku školu, a gdje nije bilo ni to dopusteno — a dopusteno nije bilo u ogromnoj većini slavenskih sela i varošica — tamo se je prosvjeta širila krišom. Taj je posao zapadao većinom svećenike, koji bi potajno učili nesretnu raju čitati i pisati, turali joj dobre i korisne knjige i držali u njoj budnu narodnu svijest. To se je divno nastojanje vršilo sred najveće opasnosti. Čim bi naime turska vlada saznela, da se negdje u potaji drobi narodu zabranjeni krusac znanja, otposlala bi tamo svoje bašibozuke, da učine red. Bašibozuci bi brzo učinili red: ulovili bi narodnog učitelja, izvadili mu oči ili ga kako drugčije osakatali i izmrcvarili, zapalili mu kuću i pustili ga da u mukama izdiše.

Debela knjiga dala bi se ispisati imenima tih narodnih mučenika, ali sve te muke nisu zadržavale one junacke prosvjetitelje u njihovoj spasonosnu radu. Narodna se misao propagirala i unaprijed bez prekida, neumorno i bez straha, i njoj, toj veličanstvenoj raboti imaju Srbi i Bugari da zahvale svoju sadašnju sreću i veličinu.

Evo, gospodo, jedne sjojne pouke, sto nam je daje netom minula borba za slobodu balkanskih naroda. Prosvjeta neka nam bude prvo i glavno oružje i u našoj borbi u Istri, gdje su Talijani nedavno prebrojili svoje redove i javili svijetu, da ih u ovoj našoj zemlji imade 147.000. Mi znamo, da ih nema toliko, već da su medju svoje pribrojili na desetke hiljada ljudi našega roda i jezika. To nas može medju tim samo donokle da utješti. Zalosna je činjenica, da one desetke hiljada naših ljudi pripadaju obćinama, u kojima gospodare Talijani i da će ovi njihovi za navolju gospodari učiniti sve moguće, da ih u što kraće vrijeme prometnu u zgoljne Talijane. U tome je pogibelj, na koju mora da su okrenute naše oči; na nju, na tu neposrednu opasnost mora da je upućena gotovo sva djelatnost ove naše Družbe.

Naše Ravnateljstvo nije tu opasnost nikada smetnulo s vida. Dosadašnjim svojim radom naša je Družba već s nekoliko mjesta uklonila pogibelj nasilnog talijanskog odnarođivanja, a na nekim izloženijim točkama učinila je, da se je već tomu alu ponešto otupila ostrica. S tom misli nastupila je naša Družba i lanjske godine svoju djelatnost. S veselim srcem možemo reći, da je u tome uhrle i po gdje koji lijepi uspjeh. U koliko ju je pak u tome podupirao narod, razabrat će se ponešto iz ovog kratkog prikaza, a nešto iz izvještaja g. blagajnika.

Sveukupni prihod družbinih podružnica bio je lani za neko 200 K manji od prethodne godine. Najljepši uspjeh imala je podružnica u Puli, koja je lanjske godine obdarila Družbu prihodom od K 6451-05. Iza Pule dolazi na red Pazin s preko K 2000 prihoda, Dubrovnik sa K 2000, Volosko (obje podružnice) K 858-88, Jelsa K 788-26, Kaštav (obje podružnice) K 578-60, Sv. Barbara K 409-15, Starigrad K 480-42 itd. Lijepo su radile podružnice u Malom Lošnju, Ferencima, Vrbniku, Rakitovcu, Mošćanicama, Podgradu, Dekaninu, Humu, Mihotićima, Litnjanu, Velikom Lošnju, Sv. Antunu, Danama, Brestu, Nerezimama, Vepincu, Boljunu. I podružnice na Vrhu, Lanišću, Velom Mlunu, Novcima, Kaste-liru, Lindaru, Sv. Donatu, Bernu, Medulinu, Livadama, pokazale su da živo. Neke su podružnice sabrale i dostavile družbinom Ravnateljstvu po koju svotu prigodnog narodnog blagdana, ali se nisu potrudile, da medju svojim članovima sakupe članarinu. Izim toga imade ih još nekoliko, koje su se ispricale, da radi izvjesnih mjesnih prilika nisu moglo savzati skupštine i sabirati članarine, a bilo je i takovih, koje na sve naše pozive nisu o sobi odale ni glasa.

Ovo se mora požaliti. Već je dosta puta bila istaknuta i naglašena važnost naših podružnica. Nebrojeno se puta reklo, da bi one imale biti glavni: vrolom družbinih prihoda, osobito u slučaju, kad bi Družba zbog kakvog zastoja u sabiranju izvanrednih prinosa, imala da spase na ruke naših podružnica. Kako ćete gospodo kasnije razabrati, u ovo se potonja vrijeme radi nepredvidivih unutarstarih i izvanstarih prilika družbini izvanredni prihodi postupili, a ipak nije naša Družba u svojim podružnicama našla ono uporište, kakovomu se je mogla nadati, pače, kako je već prije napomenuto, prihod je sveukup-

Kanalizacija Vranskog jezera na otoku Cresu.

P. Joso Pavčić. (Nastavak.)

Mnogi i mnogi će se čudom prečuditi, kad pogleda ove brojke, ali ni jednog ne će se naći, koji ne će toga potvrditi. Brojke moje nisu pretjerane, nego ne samo umjerene, već upravo preumjerene. Kad bi seljak croški znao pisati i govoriti, on bi to kud i kamo crnijim i talocstnijim crtama prikazao. Ali time još nismo gotovi, nego moramo nastaviti, pa svrnuti se na drugu gospodarsku granu, naime na Povrcarstvo.

O povrcarstvu na otoku Cresu i Lošnju ne možemo niti govoriti. Za ovu gospodarsku privredu, conditio sine qua non, est voda. Povrcé valja zalievati danomicé, a za to treba imati u isobilju vode. Zato želimo li kraslavaca, peveruna, rajčica, vraba, mladog šezola, replice, kolorabe, blitve itd., sve to treba da nam dodje iz Italije. Pokažite mi jednog našeg seljaka, koji ima lepo uredjen vrt, u kom ćeš

naći i ovog i onog? Ni jednog. Ne samo da ne ima za sebe, nu još manje za prodaju. A pogledajmo kod drugih naroda, kako imadu krasno uredjene vrtove, pune svake blagodati; i na pridjelcima tih vrtova ne samo da se obitelj hrani kroz više mjeseca, nego čak i mnogo se unovči. Ali hvala vodi.

Mi bismo takodjer imali divnih vrtova, u kojima bi rasio južno povrcé, ali badava, kad nam suša sve izgori, a vode od nikuda. Sretni smo, da se možemo barem lodice naučiti mjeseca travnja i svibnja.

Koli otok Cres, toll Lošinj na prvi pogled izgledaju krovitli, podavaju sliku krasa; ali u njihovoj nutrinji ima krasnih livada i oranica, koje, kad ne bi trpjele od suše, rodile bi kao što rode oranice od sute, rodile bi kao što rode oranice od suta. Svi znamo, da na ovim dvim otocima lijepo uspjevaju narancé, cedruni, angurije i meluni, što je najboljim dokazom, da imamo posvema južno podneblje. Pa ipak uva svu tu krasnu klimu, našem seljaku tek što urodi nešto salate, boba i graha, drugim se ne može pohvaliti.

Rekoh već prije, da se u drugim stranama seljaci prehrane vrtom kroz više mjeseci i da im više koristi dobro uredjeni vrt nego najbolja livada. Od prvog aprila pa do konca septembra uvijek pobire u vrtu rasno povrcé. Da, da, i kod nas bi se ratari bavili povrcarstvom i te kako, ali badava, bez vode sve uzalud.

Uzmimo sada ovdje račun u ruke, pa izračunajmo, koliko štetu trpi naš seljak godimice samo na povrcarstvu, radi pomanjkanja vode.

Recimo, da samo dvije tisuće obitelji pritrpi godimice štetu od K 50 to već dobijemo K 100.000. Mislim, da kad sam metnuo dohodak jednog vrtu na K 50 godišnje, da već nisam mogao biti ograničeniji i umjereniji. Te opet, kad sam ubrojio dvije tisuće obitelji, mjesto pet ili šest, opet držim, da sam posve umjeren.

Kanalizacija Vranskog jezera u strategičko svrhe.

Nisam vojnik, niti se razumijem mnogo u vojnički zanat, nu ipak kao razuman čovjek moram reći, da kanalizacija Vran-

skog jezera i u strategičkom pogledu igra ne malu ulogu.

U Malom Lošnju gledamo tvrđavu »Monte Asino«. Tu, koliko sam vidio ima dovoljno vojnika, i a ratnih brodova. Ne prodje, može se reći godina, a da carski brodovi ne voze u Lošnju putku vodu. Eto, u vrijeme mlra valja dovažati vodu, a uzimimo jedan eventualni slučaj rata. Uzmimo u obzir jednu eventualnu blokadu sa strane neprijateljskih brodova, odakle sada na brzu ruku pribaviti vodu za tvrđavu i grad Lošinj? Recimo, neće do toga doći, ali mogućnost nije isključena. Historija nas je toliko puta iznenadila. Dogodili se događaji na koje nije nitko ni u snu mislio.

Moramo s toga zaključiti, da bi se morala provesti kanalizacija Vranskog jezera i iz strategičkih razloga.

Potrošak za malaričnu kuru.

Država troši godimice na malaričnu kuru oko K 15.000. Jedan je liečnik u tu svrhu na sjevernom dijelu otoka Cresu, a drugi ima Lošinj i Južni dio otoka Cresu.

(Sliedi.)

nih podružnica bio lani još i manji od predlanske godine uza sve to, što smo ih posebnim okružnicama pozivali, da izvanrednim sabranjem priskoče Društvi u pomoć. Na ovaj naš krajnji poziv odazvale su se bile istom tri ili četiri podružnice.

(Slijedi.)

Sastanak Političkoga Društva u Pazinu.

Dne 19. ovoga mjeseca na dva sata poslije podne održao se u pazinskom „Narodnom Domu“ najavljeni sastanak pouzdanika „Političkoga Društva za Hrvate i Slovence u Istri“ mjesnih občina Pazin, Zminj, Boljun i Tinjan.

Ovomu su sastanku prisustvovali također narodni zastupnici dr. M. Laginja i J. Stihović iz Pule.

Odaziv naroda, osobito našeg seljačkog svijeta, na ovaj sastanak bio je neobično velik. „Talijani“ iz Pazina začudno su gledali toliki broj naših seljaka, popova, učitelja i inih naših ljudi, kako prolazi polulicama grada, te se kupi u naš „Narodni Dom“. Uzenimivala ih prisutnost našega naroda u takvom broju, a najviše ih uznemirivao i straha davao najmirnoljubiviji čovjek, što ga mi imademo, i uopće što ga cijela Istra ima — naš Laginja. Nije danas kao što je jednom bilo, danas i oni, ti naši „Talijani“ čitaju naše novine. Čitali su oni jednake pozive za ovaj naš sastanak u puljskoj „Našoj Slogi“ i u pazinskom „Pučkom Prijatelju“, pa ih to, ta naša sloga u novinstvu, taj naš jednak poziv, jednak glas smutlo. Krasno li nauke za svih nas: da samo u našem složnom narodnom djelovanju možemo zadati straha protivnicima, možemo stogod dobra postići. I ova lijepa nauka o slogi, bila je na srcu i duši sviju govornika na sastanku. Dao Bog, da ostane na srcu i duši našeg naroda.

Otvaranje sastanka — pozdrav predsjednika.

Veseli me — rekao je predsjednik Političkoga Društva g. dr. D. Trinajstić — prisutnost ovolikog broja naroda. Veseli me vidjeti ovdje toliko naših seljaka, naših svećenika, i ostalih akvima, izobrazjenih osoba. Sastali smo se svi, vodjeni jednom mislju: koristiti našoj narodnoj stvari u Istri.

Tumačio je za tim dr. Trinajstić, kako je do god. 1902., radilo oko političkih pitanja Istre političko društvo „Edinost“ u Trstu. One se pako godine, na sastanku držanom u Pazinu, ustanovilo posebno društvo za Istru, naime „Političko Društvo za Hrvate i Slovence za Istru“. Društvo nije imalo mnogo članova u početku, nego ipak, hvala redu i stegi, koja je onda i kasnije vladala, postiglo je lijepih uspjeha na političkom, gospodarstvenom i prosvjetnom polju našega naroda u Istri.

Nego svijet ide napreda. Nastaju nova vremena i nove potrebe. Razne izborne reforme omogućile su širim slojevima naroda, da sudjeluju u narodnom radu. Nije dakle ništa neobičnoga, da je došlo do kakvih trvenja, a više puta i nesporazumka. To nas ipak ne smije toliko plašiti, dok je u nama svima jedna vrhovna misao, dok nam je svima u srcu, interes našeg naroda u Istri.

Govornik spominje rat na Balkanu. Taj je rat u nama Slavenima, a osobito južnim Slavenima, pobudio udiviljenje, a protivnici naš se zamislili . . . Zamislili su se, videći kako im izmiče to ispod nogu, ooo to, koje su oni smatrali stvarnim za njihova interesa, te se pobojali ne čemo li se i mi južni Slaveni u ovoj monarhijski otvorenoj zemlji.

Dr. Trinajstić ovrće se za tim na rad naših „Talijana“ u ovo zadnje vrijeme. Godine 1907., nakon glasovitih njihovih izbora, naši su Talijani bili dosta smalak

salji, ali eto ponovno dižu glavu. Reorganizirali su njihovo društvo, oja su pravila bila odmah potvrđena od vlade, te se sada sami hvale, da u mjesto 200 do 300 članova, koje su prije imali, imaju sada preko 2000. I naše Političko Društvo odlučilo se dati na novi rad. U to je ime preuredilo pravila, nego ista Namjestništvo — nije odobrilo! Podnesen je utok na ministarstvo u Beču, nego izgleda, da i tamo neće nam pravila potvrditi . . . Sa svim tim, sa svom tom „naklonjenošću“ slavne Vlade, mi ipak ne smijemo stati prekriznih ruku, već moramo raditi i na temelju starih pravila. Prvi su koraci već učinjeni. Odbor je imenovao sve dosadašnje članove društva svojim pouzdanicima. Pouzdanici svake mjesne občine, predložiti će Odboru nekoliko imena ljudi, koji će češće moći doći u sabračaj sa Odborom, te će biti na neki način posrednici ili vez izmed Odbora P. D. i ostalih članova, odnosno šire mase naroda. Time će se sav narodni posao razdijeliti, uvesti više reda, više demokratizma, društvo će postati više pučko, i mnoge će enerzije bolje pokazati svoju volju i svoju sposobnost za rad.

Predsjednik još jednom pozdravlja sve prisutne. Osobiti pozdrav ima za našeg starog po godinama, a mladoga po srcu, vodju dra Laginja. Na spomenu Laginjevog imena, narod burno pozdravlja starog borca. Ispričali su svoju odsutnost Jakov Buretić, gosp. S. Defar iz Tinjana i župnik u Sv. Petru u Sumi L. Stoković, zaprijeten, jer mu je upravo brat umro. U ime svoje i prisutnika, izrazuje predsjednik veće. Stokoviću svoja iskreno sažaljenje.

Govor dra Š. Kurelića.

Zastupnik na zem. saboru dr. Š. Kurelić, načelnik občine Pazin, dao je kralko ali jezgrovito izvješće o „radu“ odnosno neradu zemaljskog sabora.

Sav naš rad — veli Kurelić — u ovo zadnje vrijeme sastojao je u radu u kompromisnim komisijama (odborima za sporazum), koji rad nije donio do sada do nikakvih ovedih i ozbiljnih uspjeha — sve hvala slavnoj Vladi, koja očito protizira Talijane.

Govornik spominje godinu 1907. Zanimnim riječima spominje slogu i oduševljenje, koje je zavladalo one godine celom našom hrvatskom i slovenskom Istrom, kad smo onako sjajno uspjeli na izborima za carevinsko vijeće. Talijani su se bili strašno pobojali tih naših uspjeha, a druge strane bili su se pobojali razdora u vlastitoj stranci, a s treće strane valja uzeti u obzir, da upravo onda Vlada nije izkazivala posebnih simpatija za naše Talijane, i to radi obzira izvanjske politike. Sve to je dovelo do toga, da su i Talijani pristali god. 1908., da se glasaše novi izborni i novi pokrajinski izborni red u Istri.

Novim je izbornim redom broj zastupnika bio ustanovljen na 47, od kojih 25 Talijana a 19 Slavena i tri virilista. Nije pravedan, jer smo mi Slaveni u većini u Istri, ali ipak, za sada moglo ga se prihvatiti, jer je bilo izključeno svako naglasanje u važnijim stvarima.

U jeseni god. 1908. pokazali su bjelodano Talijani, kako drže do njihove poštene riječi, kad su nam na onako besramni način, sa novcima propale puljske občine, oteali treći kotar grada Pule (ponovno od nas dobijen prošle godine.)

Obavljeni izbori, trebalo je sazvati sabor, nego Talijani su jedno govoreli i obećivali a drugo radili. Nijesu nikako htjeli sazvati sabor, da se konstituiru u svi zem. odbor, nego su nakon mnogo stanjivanja izjavili, da se žele prije pregovarati sa odaslanicima Slavena u vrhu rješavanja raznih prijepornih pitanja. Slaveni su pristali na te dogovore, nego eto iznenadje nja . . . opazilo se veliki preokret u vladi. Vlada je — i ovoga puta uplivom izvana — počela štititi naše protivnike. Mi

smo u svima pogovorima opazili, da vlada nije nikada energično ustala na obranu zakonika, kako nikada nije stala na put talijanskim protuzakonitim zahtjevima, već je uvijek i u svemu popustala Talijanima, i to sve što dalje, sve to više. Mi ne zahtjevamo od Vlade, da nam bude prklona, nego da bude jednako pravedna svima.

U početku došlo je do nekakvog malog uspjeha, ali smo zato morali i mi položiti našu zrtvu. U sjednici sabora 31. jula 1909. glasovano je, da se za 6 godina neće vršiti izbori u općinama. Talijani su računali time, da će učvrstiti svoje pozicije, a nekujim obćinama, za koje su se bojali. Na uzvrat tome „popustili“ su nešto Talijani, te dozvolili sastav novog zem. Odbora, koji ima sada 5 lica, od kojih 2 Hrvata i 3 Talijana.

Talijani su nakon toga uvijek produživali saziv sabora, te se na koncu došlo do toga, da se imenovalo komisiju od pet Slavena i pet Talijana, koja bi imala utirati put sporazumu.

Nego protekloja vlade naprama našim Talijanima bivala je sve to veća. To smo opazili i kod ovih pogovora, te je time naš položaj bio mnogo otežan. Postigli smo barem to, da smo sada na čelnom, što hoće oni i što hoćemo mi. Ipak nakon tolikog natezanja došlo se u oktobru 1910. do otvorenja sabora. Tom se prilikom pokazalo u još jasnijoj slici talijansko nasilje. Spominje predlog Bonatti, da se zaključi rasprava o odobrenju zapisnika. Spominje skroz prutuzakonito nasilje zem. kapetana Rizzia, koji nije htio probići oko stotino prečnih predloga slavenkih zastupnika, tičući se velovažnih pitanja našega naroda, te je na mjesto loga dozvolio raspravu potpora talijanskoj izlozbi u Kopru od 50.000 K. Spominje postupanje zem. Odbora, u kojem se činilo sve, bez naših pridsjednika, te se jednostavno nije potvrdilo proračuna naših općina, dočim se potvrdilo sve proračune talijanskih občina . . . Takovo zulumčarsko postupanje Talijana, dozlogrdilo je našima, te su naši zastupnici onemogućili u sjednici od dne 18. oktobra 1910. daljnje zasjedanje.

U ovo zadnje doba nastala je bila neka nova promjena u našim odnošajima sa Talijanima. Sam Namjestnik bio je uzeo na se ulogu posrednika, te je obćeo izraditi jedan novi nacrt (plan), na temelju kojega bi se mogli provesti novi ugovori. Naši su zastupnici privolili i na to, misleći, da će se ovoga puta ipak pravednije postupiti. Kad eto iznenadjenja Vladin, naime namjestnikov nacrt, predložen našim zastupnicima, bio je opet jedna nova krvava uvreda za naš narod, te su ga radi toga naši zastupnici zgražanjem odbili.

U tom je nacrtu namjestnik u jezikovnom pitanju prihvatio sve predloge Talijana, a odbacio sve naše. Gleda pitanja diobe občine, nacrt namjestnika itao je i dalje od prijatnijih nacrti Talijana. Dok su naime prije Talijani pitali samo, da oni mali gradici, u kojim je ostalo malo staroga sjemena starih talijanskih obitelji, budu občine za se, dotle je ovaj nacrt predložio, da sve okolne općine čitlih naših sela, moraju odvisiti od načelnika odnosno od talijanskog zastupatva one male srednje općine. O proračunu i drugim važnijim medju nama spornim pitanjima u tim nacrtima nije bilo spomena. Da nam oslade taj zakusik, nudjalo nam se tek nekoliko školskih podpora za naše utenike. (Svratit će se).

Iz carevinskog vijeća.

U Beču, dne 23. juna 1913.

Prošlog čedna obdržavala je zastupnička kuća 4 dana sjednice, koje bijahu duge i dosta bogata na događajima. Iscrpiti čemo ih čim kraće za čitatelje „Naše Sloge“.

Poslije njih bilo je zasjedanje obustavljeno i nastaviti će se, reč bi, tek početkom jeseni.

K 25 godišnjem jubileju njemačkog cara Vilima II.

Prošlih dana slavio je car Njemačke 25 godišnjicu svoga vladanja. Čestitali su mu razni; neki su htjeli da bi mu čestitala i zastupnička kuća carevinskog vijeća. Predsjednik kuće bio je na to pripravan za sjednicu dne 17. t. m. Saznali su za to neki Česi i Slovenci, te su zastupnik Choc u ime radikalnih Čeha i zastupnik dr. Korošec u ime Slovenaca i Hrvata isti predsjedniku, i izjavili mu, da su oni protivni svakom čestitanju njemačkom caru. Drugi neki Slaveni, kao Mladočest i Poljaci rekli su da bi izasli iz dvorane kad bi predsjednik htjeo čestitati. I socijalni demokrati već po svojim načelima bili bi izostali. Predsjednik je na to odustao od svakoga čestitanja. Njemci svih dlaka bili su na to jako ojađeni. Njeki su podneli interpelaciju radi toga. Većina njih prigovarala je oštro predsjedniku u sjednici njemačke sveze. On je dao demisiju. Uztegnuo ju je na molbu istih Njemaca. Čestitala je onda njemačka sveza u ime svoje, kao što su već prije njemački kršćanski socijali — njemačkom caru. Složni Slaveni oduprli su se uspješno namjeri Njemaca.

Gleda obustave zasjedanja.

U sjednici stranaka koje su za financijski plan dne 17. t. m. predložio je ministar predsjednik, nek se zasjedanje obustavi dne 20., i tim nek se pronose podrobna rasprava o financijskom planu na jesen. Osobito starješine velikih stranaka bilo su tim predlogom vlado iznenadjeni. Rekli su da će o tom izvjestiti u klubovima. Većina njih pristala je na predlog vlade. Njemačka sveza odlučila je, da kuća mora zasjedati u srpnju. Tom svojom odlukom došla je u ponovnu sjednicu dne 18. pod vodstvom kućnog predsjednika u prisuću ministra predsjednika. Sjednica je trajala preko dva sata, a da se nije odlučilo ništa. Predstavnici njemačke sveze ostajali su kod svoga mnjenja; vlada zaogvarala je odlučno svoje stanovišta naročito tim, da se u srpnju na bi moglo razpraviti financijsalnoga plana. Govornika je oštro na adresu Njemaca; rekli su, da će se predomisliiti do sutra dan. i sutra dan se popustili. Da njim vlada pilnu osladi, dodala je jedan mjesec naknadno odtete za činovnike.

Proračunska rasprava.

Prvi dan rasprave, dne 17. o. m. govornika su dva Njemca i Čeh agrarac Prašek. Naslanirao ono, što je govorio Zastupnik Dobernik, jedan od onih u Koruskoj, kojega je uzgoj učinio renegetom slovenskoga naroda. Govorio je o jugoslavenskom pitanju, o trializmu, o položaju Slovenaca u alpijskim zemljama, o tuznjama Njemaca za ruorem. Odgovorili su mu kad su na red došli, zastupnici Splincić, Vratovšek, Blankin i Ravnihar. Iz tih odgovora vidit će se bar ponešto, što je Dobernik po prilici govorio. Česki agrarac Prašek držao je obstrukcionistički govor, pošto su si njegovi drugovi postavili u glavu, da će zaprijetiti zasjedanje u srpnju. Govorio je, dok nije saznao, da je vlada predložila strankama zasjedanje u jeseni.

Drugi dan rasprave, dne 18. o. m. govornik je za proračun Rumunji iz Bukovine Simonovici. Govorio je o nekim preinakama u sudbenosti i u priloz 3 milijuna Rumunja u Ugarskoj, tlaćenih od Madjara, Mladočehi Kraske, oglašivati se također za proračun, bavio se najviše pitanjem lokalnih pak i drugih težjavnica. I Rusin Olesnicki upisan je u govornike za, ali se izjavija proti vladi, kriveć nju, što nije došlo do izborne preinake za sabor u Galiciji.

Proti proračunu govore toga dana sobjatni demokrat Smitka, Srbini dr. Vukotić i Čeh agrarac dr. Zahradnik. Smitka govori o njekim društvenim reformama. Zast. dr. Vukotić osjeća nuždu da se čuje i glas jednoga Srbina, osobito obzirom na dogodjaje na Balkanu. Skoro svi, veli, odsudjuju pratupak vlade, a skoro će se vidjeti, da će većina za nju glasovati. Teško je govoriti Slavenima a najteže Srbima, proti kojima se je najviše zauzelo. Oni, kao i Hrvati i Slovenci, radovali su se pobjedama svoje balkanske braće i dali su tom izražaja. A to, nešto posve naravna uzelo im se za zlo, kao nješto državi pogibeljna, kao nešto velezajdnčkoga; te se je razpuštalo občine i ljude sumnjilico i progonilo; i uveli n. pr. u Kotoru nečuvenu špijunažu i provokatorstvo. Pobjede balkanskih naroda neugodno su iznenadile austro-ugarsku diplomaciju, al jih nije mogla promjeniti. Mogla je pako nadovezati s njima odnošaje koriste sebi i njima. Radila je posve protivno od toga, poduzimala što god je mogla proti Crnojgori i Srbiji. Protiv njih stvorila je Albaniju, te tim Srbima turila loz u srce. Nu, oni koji su znali čuvati uspomenu na Kosovo i ocvetili ga, neće zaboraviti nit na kosti mučenika što su pali kod Skadra, Alesija, Drača i drugod po Albaniji. To sve učinila je Austro-Ugarska za Albaniju, za koju kaže neki njezin prijatelj Talijanac, da je nije mogla stići veća nesreća, nego što ju je stigla njezinom autonomijom. Govornik doziva si u pamet riječi velikog englezkog državnika Gladstona, koj jednom prigodom reče: „Pokažite mi na zemljovidu prstom jedan kraj, gdje je Austrija dobra učinila!“ Kod nas ne! zavrsuje govornik.

Zastupnik dr. Zahradnik (Čeh) govori obstrukcionistički govor, onako kao dan prije njegov drug Prošek. Govori 4 sata i prestaje tekar tada, kad saznaje, da je nade, da u srpnju neće biti zasjedanja. Govorio je u osalom stvarno.

Treći i posljednji dan proračunske rasprave govorili su zastupnici Spenu, Rusin iz Bukovine, soc. demokrat Poljak Moračevski, Hrvat Spinčić, Poljak dr. pl. Loewenstein, socijaldemokrat Svcceny i kršćanski socijalac opat Hauser.

(Slijedi govor zast. Spinčića.)

Položaj na Balkanu.

Pula, 26. junija 1913.

Napetost između Srbije i Bugarske unatoč ponudi ruskoga cara za presudu u njihovim spornim pitanjima nije još popustila. Jedna i druga država drže još uvijek svoje čete spremne za rat.

Novi bugarski ministar predsjednik dr. Danav neka se počei u Petrograd na sastanak ministara predsjednika balkanskih država, a ako podje, stavlja uvjet, da se u Petrogradu raspravlja o sporu samo u granicama postojećeg ugovora između Srbije i Bugarske. Dakle Bugarska unapried odhija raspravu o reviziji ugovora.

Usljed tog stanovišta Bugarske i valjdu na ponuku Rusije da nešto popusti bio je srbski ministar predsjednik Pašić dao ostavku kao ministar. Nu na silni nagovor kralja i ruskog poslanika u Beogradu ministar predsjednik Pašić je povukao ostavku, što u Bugarskoj i van Srbije to tumače kao znak nekog popuštanja sa strane Srbije u sporu sa Bugarskom. Nu glavni razlog što Pašić ostaje i nadalje ministar jest taj, što je ruska vlada poručila i bugarskoj i srbskoj vladi, da se ruski car ne će vezati nikakvim uvjetima ni s bugarske ni sa srbske strane, već zahtjeva da svaka strana iznese svoje zahtjeve i predloge, na temelju kojih će ruski car suditi po savjesti. Na temelju toga smatra se sada sastanak ministarskih predsjednika u Petrogradu osiguranim, gdje se ne će održavati konferencija u pravom smislu riječi, nego samo pregovori

a ruski ministar vanjskih posala će posredovati. Po tome se smatra ratnu pogibelj između Srbije i Bugarske uklonjenom barem za vrijeme pregovora u Petrogradu.

Svi Slaveni žele, da se bratski spor između Srbije i Bugarske rješii mirnim putem, što će se ufano dogoditi, ako i Bugarska pristane bezuvjetno na presudu ruskoga cara, kao što je na to pristala već Srbija. Rek bi da će Bugarska napokon uviditi, te je bolje poslušati glas braće, nego sirenske glasove i sladka obećanje svojih i svih Slavena neprijatelja i tlačitelja.

Pogled po Primorju Puljsko-Rovinjski kot.

Sastanak pouzdanika Političkog Društva u Puli. Dne 3. julija u 10 sati u jutro obdržavali će se u velikoj dvorani „Narodnog Doma“ u Puli, sastanak pouzdanika Političkog Društva, iz mjesne općine Pula. Govorit će se o našim političkim prilikama i o društvenim stvarima.

Za Narodni Blagdan. U nedjelju 15. t. mj. obdržavao se je u ovdješnjoj „Čitaonica“ pogovor radi proslave Narodnog Blagdana u ovom gradu, a sazvaio ga je predsjednik „Čitaonica“ dr. I. Zuccen. Sva narodna društva, svi naši zavodi bili su zastupani na tom pogovoru. Odredilo se dali pod imenom svih društva veliku vrtnu zabavu dne 3. jula t. g. po podno te se u svrhu priprava imenovao širi odbor, kojemu je predsjednik dr. I. Zuccen, tajnik Petar Žiža, blagajnik Josip Stihović.

Odbor se je već dao na rad, te će uz sudjelovanje svih dobrovoljnih i dobrodošlih pomagača stalno prirediti najugodniju zabavu slavenskom općinstvu grada Pule, koje će tim radije doprinesti svoj obol za naše narodno školstvo. Upozorujemo već sada sve naše, sve Slavene u Puli, da nedjelju dne 6. julija t. g. popodne pridrže samo za proslavu Narodnog Blagdana.

„Glazbena večer „Čitaonica“. Bilo nas je, koji smo veoma dvojili o uspjehu koncerta, što ga je priredilo u subotu na večer 21. t. mj. naša „Čitaonica“, a to obzirom na neugodno ljetno doba i na zaliboze uobičajeni nemar općinstva. Ali sada nakon koncerta možemo reći, da smo se varali i da uz malo dobre volje ne može nikada izostati najljepši uspjeh. I baš na takav uspjeh smijemo danas pokazati i radovali se sa društvenim odborom, što je uz pozitivnost i blagonaklono sudjelovanje pojedinaca pružio općinstvu umjetnički užitak, kakav se samo rijetko pruža u Puli.

Sve točke biranog programa bile su izvedene na obćenito zadovoljstvo mnogobrojne publike, koja je razdragana davala oduška svome čuvstvu živahnim odobranjem i pljeskanjem.

Mješoviti zbor u Brajstinoj „Poputnici Družbe“ i Vilharovoj „Lunici“; muški zbor u Novakovoj „Hrvatskoj“; kvartet u Bendlovoj; „Ružinko miš drimej“; u Slogarovoj; „Plovi ladjo“ i u Zajčevoj „Zadom“; soliste G. Sorčić (bariton) u Zajčevim „Mletackim elegijama“ i G. Stihović (tenor) u Hammerulovom „Brodaru“ — svi, a ma svi, i dražestno gospojice i gospoda, zaslužili su najveće priznanje.

Ali čou te večeri bile su točke, odigrane od mil. gđe Skalierove, koja je i ovoga puta pokazala u „Sarafan parafrazi“ od Vilhara i u „Il. Rhapsodie hongroise“ od Liszta, koliko umije vladati glasovinom i zanesti svojom besprikladnom igrom zahvalno joj općinstvo.

Gospoda R. Johánek (gusle) i dr. Vratović (glasovir) upravo su zadivili publiku, kako su krasno odigrali „San“ od Osizla i „Sérénade“ od Kubelika. Ta to su pravi

umjetnici, kojima samo treba dati prilike da se izkazuju.

Duša cijele priredbe bio je g. nadučitelj Meričić, kojemu ide kao zborovodji dobar dio hvale, što je sve tako krasno uspjelo. On je složio program, on se danonice trudio da pripravi pjevače, on je ravnao sa pjevanjem. Nadamo se, da ćemo i u buduće imati prilike nagledati se ovako uspjelih glazbenih večeri.

Dužnost nam je s pohvalom iztaknuti, da su na koncertat one večeri dohrlili jednako ljubavljui i Hrvati i Slovenci i Česi, što smatramo dobrim znakom za budućnost.

Na čast listini ispravljamo našu zadnju noticu pod naslovom „Gospoda od cenzure“ time, da nije šef ovdješnjeg c. k. redarstvenog odsjeka g. dr. J. Mlekuš poručio te moramo list donieti na cenzuru nadalje do dva sata po podno. Zadnjoj notici kriva je osoba, koja je g. šefa krivo ili slabo razumjeala. Mi to ovime lojalno ispravljamo, jer ne želimo da koga pravog obrećemo.

Izlet Hrv. Sokola u Puli u Premanturu hiti će, kako već javljeno u nedjelju dne 29. o. mj. Odlazak u 2 sata po podne pojedince do gostione „Gambal“ u Via Promontore, odakle slijedi skupni odlazak sa društvenom fanfarom. Umoljavaju se braća članovi da dodju u društvenom odijelu. U Premanturi biti će javna vježba.

Izbori u Rovinju. Prošloga tjedna obavljani su izbori u Rovinju za obnovu gradskoga zastupstva. Borilo su se dvie talij. stranke i to kršćansko socijalna i liberalna bolje kamoristička stranka. U trećem tielu pobjedila je kršćansko socijalna stranka sa 10 zastupnika, a u drugom i prvom tielu kamoraska stranka sa 20 zastupnika.

Do izbora načelnika i uprave neće doći ni u novom zastupstvu, jer kršćanski socijali neće pristupiti na sjednicu, a statut zahtjeva prisutnost od najmanje 24 za stupnika. Radi toga već više godina nije moglo doći do izbora načelnika, pak je gradom Rovinj vladao upravni odbor. Pošto ne će moći birati ni sada načelnika, govori se, da će vlada postaviti i na občinu Rovinj svog komesara.

Za Družbu. Na Ivanju, prigodom proslave imendana gostioničara Nar. Doma u Puli, sabralo se za družbu K 20-10. Novne je predan blagajniku ovdješnje podružnice.

Koparski kofar

iz Huma. (Svršetak). Ovdje se radi na vrat na nos, upotrebljavajuć sva moguća sredstva, za čim uspješnije odnarođjivanje.

Tako imademo Leginu skolu, zabavišto i učitelja glazbe, a to je sve ubojito oružje napereno proti našem biednom patniku, koji se dado od par dotepenaca, koji ih inače u svemu mrze, voditi za nos. Ovdješnji narod dakako misli, da je sve što ova nekolikina kaže, sama tiva istina. Tako je počamši od 27. pr. mj. do 1. o. mj. čitava rulja radila dan i noć, kako bi što sjašnije dočekala gostove na zabavu, koju su obdržavali dne 1. t. m. pod vedrim nebom. Kolalo su ovdje glasine, da će toga dana čitavu masu njihove braće iz svih krajeva Istre doći, nu bili su ruzo čarani, jer je bilo u istinu govoreć iz Pazina šest sto postolara. Što tabakina, a isto toliko iz Buzeta i Roča; dakle po prilici svih 20 na broju.

Jedan je od gostova govorio, a bio je valjda Pašinc (uvijek zatvoren u kući), da je mislio te su u Humu sami Talijani, nu kad je čuo kakvim jezikom govore, otvorio je tirom usta i stvorio si drugaćiji sud, pa obzirom na to neće valjda više u taj čisto hrvatski kraj.

Buduć su mislili, da će dolazeći gostovi pokriti sav priredjeni prostor, računali su dakako i na liep prihod; nu vidjeti to

mnostvo ljudi od 20 na broju i većinom praznih džepova, ostali su poraženi, a to su odavali i svojim držanjem.

Dakako da će oni čist dobitak (?) desetorostruko pomnožiti, samo da svijet zasljepljuju; nu faktično je tako, jer vidjeh svojim zdravim očima dolazeće i odlazeće gostove.

Cuj dragi čitaoc, na čemu je bijesna fakinaža izrigala svoj jad radi lošeg izida svoja zabave. Bit će kratak, jer znam, da Ti je već dosadno čitat te moje suhoparne al istinite rieči.

U četvrtak u večer svirala je rulja pred zabavištem do kasno u noći, imajući pred sobom hačvicu ostanaka pive od nedjelje. Jer je ovo pivo bilo vruće, valjda ih je odviše stoplilo, jer je na svakoga došlo možda četvrt litra. U to doba bladio se za crkvom, koja se nalazi par metara daleko od župnog stana ovdješnji veleč. g. župnik Kurelić, g. učitelj Zornada i crkveni poslužnik.

Kad je fakinaža polazila kući, stala je bacati kamenje prema rečenoj trojici i na žalost pogodila našeg gobrog pastira i čelik narodnjaka baš u nos, da jedan izgubivši mnogo krvi, morade legnuti sav iznemogao u krevet.

Sreća Bog, da ga nije pogodio kamen u oko ili sljepoočnicu, jer bi bio ostao na mjestu mrtav.

Gnjusobi humskoj poručujemo ovime, da će se prije ili kasnije udaviti u blatu u kojem se valjaju; smrad, kojim ih zadošie oni gladuhi, zaokuzio ih je posvema te su postali poživinčeni i pretvorili se u gnjusnu gamad.

Franina i Jurina.

Fr. Glej, glej! Ma tega vruga teče ono Tončina u Tinjan sav zapuhan?

Jur. Da gre foto delat certifikat za pr dat dieu u talijansku fabriku?

Fr. Viš, viš, pasja para! A po čim kupuju dieu ti „kalnbreski“ napuhanci?

Jur. Par po dva piruna bakalaja ali hokun tovarovine i supu kruha za čet sat u smrdljivoj petiot.

Fr. Tako mi sveleđa Lesija i krstakoga viteza, ne bin se ja z tenitu za tako cino jušta!

Razne primorske piesti

Narodni blagdan i Družba sv. Cirila i Metoda za Istru. Ovih dana razasialo je Ravnateljstvo naše Družbe na društva i pojedince pozive, da bi se prigodom idućeg narodnog blagdana stjeli što izdašnjim darom naše Družbe. Neka nam se ne primi za zlo, što neprestano naglatujemo naše dosadašnje a i buduće ogromne potrebe. Te su potrebe jedini razlog, a kojega Družba misli za pomoć. Kako smo već na drugom mjestu napomenuli, našoj Družbi ne može biti sređeno, dali je ta pomoć više ili manje obilata. Družba ima u zapuštenoj Istri danas toliko obreza, da mora neprestano kucati na srce svih onih Hrvata, koji ne daju ni Nijemcu ni Talijanu, da ih istine s prelijepih obala našega modroga Jadrana. Ovo što danas Družba radi u Istri, čini na račun i korist cijeloga hrvatskoga naroda, pa je i pravo, da je u toj borbi cijeli narod podupre.

Naredni biljeg Družbe sv. C. i M.
za Istru dobiva se kod Društvenog Ravnateljstva u Opatiji. Biljeg je vrlo ukusno izrađen. Prigodom narodnog blagdana pruža se našem općinstvu lijepa zgodna, da tih biljega sto više nabavi. Svako bi pravo hrvatsko pismo moralo biti ukrašeno biljegom Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Izbori u Trstu. U ponedjeljak 23. t. mj. obavili su se izbori u Trstu u I. izbornom razredu za grad i okolice. Grad je birao 16 a okolica 8 zastupnika; u gradu bili su izabrani kandidati talijanske vladajuće klase, a u okolici pobijede sjajno slovenski predloženci. Tim danom su svršeni izbori za gradsko—zemaljsko zastupstvo u Trstu.

Slovensci su i kod tih izbora zadržali junački sve svoje pozicije, te je izabrano svih 12 slovenskih zastupnika kao u prijašnjem zastupstvu, dok su socijalisti izgubili tri mandata, koje je predbila talijanska kamorra.

U novo zastupstvo ulazi za slovenske strane nekoliko novih vrstnih sila, koje će uporedo sa starim drugovima odvažno zastupati i braniti pravice slovenskoga naroda u gradu i okolici. Veselju naše braće nad krasnim uspjehom u tim izborima pridružujemo se i mi i svesrdno čestitamo slovenskom vodstvu i narodu na sjajnoj pobjedi.

Istnica uredništva.

Kadl preobličnog gradiva o skupštini „Družbe“ i „Političkog društva“, morali smo pustiti za drugi broj više dopisa i viesti.

G. J. K. Tinjan. Vaš dopis ne možemo tiskati, jer hoćete nekako ispričati ili smanjiti sramotu o „sajmu prodanaca“ u Tinjanu. Po našem dubokom uvjerenju taj „sajam prodanaca“ prozročila je talijanska obćinska uprava u Tinjanu, pak bez straha dodajemo, da golemih batina zaslužuju i svi oni, koji su budi kako skrivili i priodneli, da je obćina Tinjan došla pod talijansku upravu. Sram jih bilo svih! — Nevajla vam za sada još barem trideset godina ona tužaljka proroka Jeremije: „Oci naši sagriehše . . .“, jer su današnje prilike u Tinjanu stvorili živi i neki još dosta mladi sinovi, o kojima će tek njihova djeca tužno bugariti spomenutu nacionaljku proroka Jeremije, ako to sadanji ocevi na vrijeme ne poprave i grieh okaju!

Javna zahvala.

Ovime se najljepše zahvaljujem svima, koji su bili tako dobri, te su me se sjeli prigodom mog imendana. Želim svima iz svega srca zdravlje i zadovoljstvo. S njima ujedinjujem vruću želju, da naš narod napreduje u svemu što je dobro i ljepo.

U Opatiji, 23. lipnja 1913.

Vjekoslav Splačić,
zastupnik naroda.

Poziv

Podpisani odbor pozivlje društvene članove na godišnju glavnu skupštinu, koja će se održavati u ponedjeljak dne 7. jujnja 1913 u 3 i pol sata po podne u maloj dvorani Narodnog Doma u Voloskom.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika posljednje skupštine.
2. Izvješće odbora o djelovanju društva.
3. Predložanje računa za godinu 1912. i zaključak glede istoga.
4. Izvješće nadzornog odbora.
5. Izbor novog društvenog i nadzornog odbora.
6. Rasprava i odluka glede predloga postavljenih u smislu § 21. društvenog ugovora.

Volosko, dne 23. junija 1913.

Istarsko društvo za promet pokretalina i nepokretalina i za gradnju kuća na prodaju društvo sa ograničeno jamčenjem.
u Voloskom-Opatiji.

Poziv

Podpisano pozivlje p. n. g. članove na glavnu redovitu godišnju skupštinu, što će se održavati 8. srpnja t. g. u 8 sati na večer u „Narodnom domu“ u Baški, sa slijedećim

dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine.
2. Izvješće o poslovanju u god. 1912.
3. Izvješće nadzornog odbora.
4. Rasprava i odluka o zaključnom računuu za godinu 1912. i o uporabi čistog dobitka.
5. Biranje ravnateljstva.
6. Biranje pomirnog suda.
7. Promjena pravila (§ 15.).
8. Prijedlozi stigili ravnateljstvu od članova.
9. Eventualija.

NB. Ako na ovoj skupštini nebi bio prisutan dostatan broj članova, onda će se skupština održati dne 24. VII. t. g. u urečeni sat, na istom mjestu, te uz isti dnevni red.

Baška 20. VI. 1913.

Ravnateljstvo morskog i klimatičkog kupališta.

Poziv

na VI. redovitu glavnu skupštinu Kršćanskog društva za slijednju i zajmove, registrirane zadruge na neograničeno jamčenje, koja će se održavati u nedjelju, dne 6. srpnja t. g. u Kršćanu na 4 sata popljuje podne.

Dnevni red:

1. Izvješće upraviteljstva.
2. Čitanje i odobrenje zapisnika glavne skupštine od godine 1912.
3. Odobrenje računa za godinu 1912.
4. Izvješće o zadnjoj reviziji društva.
5. Izvješće nadzornog odbora.
6. Slučajni predlozi.

Odobr.

Ivo Vranešić, mljekarna

— Sunja (Hrvatska) —
a la Trapp sir od 1—2 kg. à K 1-80
a Greyer sir od 4—5 kg. à K 1-70
razaslije

Mljekarna Vranešić, Sunja.

Traži se zastupnik za Pula i okolice.

Prodaje se kuća i vrt, na ličnom mjestu za krmu, na Monte Serpo, uz nisku cianu i na obratnu isplatu. Upišati via Glavia prolungata 807.

Balkanski rat

na razglednicama dobiva se u papirnici Luginja i dr. — Pula.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

la Campa Marzio br. 5 - Podrinjaka Via Sacco 14.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javno lokale.

Prodaja svakovrstaog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo, Pumat.

Plovitbeni red počam od 1. IV. 1913 do opoziva.

Redovite pruge po Kvarneru.

Pumat-Krk-Malinska-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Baška-Pumat-Rieka, svake sriede, petka i nedjelje tamo, četvrtka, subote i utorka natrag.

Rieka-Opatija-Lovran-Rab svake nedjelje i petka isti dan tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Lovran-Lošnjivci-Lošnjivci-mali-luka Sv. Martin svake subote tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Bell-Merag-Krk-Pumat Baška-Lopar-Rab-Lošnjivci-Lošnjivci-mali-luka Sv. Martin-Nerezine svake sriede tamo, četvrtak natrag.

Rieka-Crikvenica-Baška-Rab-Lošnjivci-mali-luka Sv. Martin-Lošnjivci-Nowalja svakog ponedjeljka tamo, utorka natrag.

Vrbnik-Sv. Marak-Šilo-Crikvenica svaki dan tamo i natrag, svakog utorka produženje do Rieke.

Glavna odpravništva:

na Rieci Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264, — u Opatiji na vlastitom kiosku na gatu.

Gradjanska Pivovara, Budjevojice.

Ovim dajemo do znanja, da je g. G. B. Costa naša

Skladište i zastupstvo

napustio i isto smo sa danom 23. junija 1913. povjerili gosp.

Dom Sec. Benussi u Puli, via Carducci br. 51.

Pošto time prelaze svi poslovi na gosp. Benussia, molimo naše cjenj. mušterije i prijatelje, da se od sada radi dobave pive i svim drugim prilikama obrate izvavno na g. Benussi-a.

Obračunanja do uključ. 22. junija 1913. obavljaju se sa g. G. B. Costa.

Gradjanska Pivovara, Budjevojice, utemeljena 1795.

Steckenpferd-Lilienmilch-Sapna

od Bergmann & Co. Teichen a/Elbe jest jedini sapna koji čuva kožu od sunčanih pješa i uzdržuje ljepu, mekanu i sjajnu plet. Što se na dnevno dolaz-ćim zahvalama može nepobitno dokazati.

Komad po 80 para dobiva se u svim likarnama, drogerijama i parfumerijama. Isto se preporuča Bergmannova Lilienmilch „Maasera“ kao izvrstno sredstvo za njegovanje ruku ma gospodje. Ciena u tubama po 70 para kom. Dobiva se po avda.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

„SVOJ K SVOMU!“

Tiskara i knjigovežnica

LAGINJA I DR.

Ulica Giulla, 1. PULA Ulica Giulla, 1.

Preporuča se za

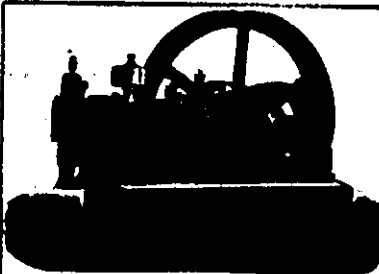
tiskarsko, knjigovežsko i galanterijsko radnje.

● Solidna isradba pečata iz gume. ●

Imade u zalih

tkanice i knjige za p. n. obćine, crkve, škole, odvjetnike, posuđnice, komar. društva, trgov. knjige, pjesanke za škole, kao i sve pisarske i tiskarske potrebline.

Širite „Našu Slogu“.

NAJBOLJI NAMJESTAJI SNAGE

kao motora na nafu osobe: DIESEL, najnovije i najbolje konstrukcije, poznati trošakovi po konjskoj sili na sv. (1), bol. više motora na plet (svak, bunda, čista, kamena nije za obratnja, poljodjelstvo i obratnja namjestaže snage, dalje namjestaže na moteri plet predložuje: ..

BRADJANSKA TVORNIČA MOTORA

na plet d. d.

(A. E. Brader-Grauertstr. 100)

MONTZ WILLE, DRESDEN

najveća specialna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja:

Tehnička poslovnic:

EMANUEL I OSKAR KRAUS,

TRST, Via San Nicolo 2p.

Dobitnije se potpuno opreme za obratnja i industrijska poduzeća

Obračun mit zahtjev besplatno i bez poštarine.

Poslužuje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.